

Motion till riksdagen

1988/89:Ub318

av Ulla Johansson m.fl. (s)

Yrkesinriktade linjer i Kronobergs län

Försöken med treårig utbildning på yrkesinriktade linjer omfattar i dag 6 500 elevplatser och verksamheten går 1989/90 in på sitt andra år. Skolöverstyrelsen har begärt en utvidgning med ytterligare 5 000 elevplatser. Kronobergs län fick i första omgången relativt liten del av försöksverksamheten. Enligt budgetförslaget kommer ÖGY att omfatta 10 000 platser.

Flera yrkesinriktade linjer är i stort behov av förnyelse — inte minst för att bli dragkraftiga i framtiden i kampen om ungdomen. Dit hör t.ex. verkstadsteknisk linje. Skulle den komma att ställas utanför en förnyelse får detta betydande konsekvenser för företagen i denna bransch i länet.

Länet fick inledningsvis inte så stor andel av försöksverksamheten men planeringen för sådan har varit livlig. Länskolnämnden har i samråd med berörda huvudmän tagit fram ett förslag till utvidgning och spridning av omvårdnadslinjen. Genomförandet av detta är helt beroende av att försöksverksamheten utvidgas.

Rekryteringsbehov

Det behov av nyanställning som kommuner och landsting angivit för de närmaste åren framgår av nedanstående sammanställning.

År	1989	1990	1991	1992	1993
Kommuner	281	253	252	241	247
Landsting	141	124	128	119	122
Summa	422	377	380	360	369

Inför läsåret 1989/90 har primärkommunerna Alvesta, Ljungby, Tingsryd, Uppvidinge, Växjö och Älmhult sammantaget begärt 195 platser på om-linjen. Landstinget har anhållit om 210 platser. Tillsammans har alltså kommuner och landsting ansökt om 415 platser. Samtliga intressenter önskar anordna om-linjens om-gren i åk 3. Denna gren ger dubbel behörighet, d.v.s. för arbete inom såväl sjukvård som äldreomsorg.

Mot bakgrund av detta material vill länskolnämnden slå ett slag för att försöksverksamheten med omvårdnadslinje får en sådan omfattning att en fullständig övergång från tvåårig ss-linje till treårig omvårdnadslinje kan ske inom en nära framtid i landstinget och i länets samtliga primärkommuner. Denna önskan ligger helt i linje med Kommunförbundets och Landstingsförbundets målsättning.

Den aktuella sysselsättningsgraden är hög i G-län men antalet åldringar

och gamla sjuka stiger alltjämt. Om-linjen måste kunna konkurrera om ungdomen.

Utvecklingen inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten syftar bl.a. till att ge människor större självbestämmande över sin vårdssituation. Vård och omsorg i det egna hemmet skall vara ett alternativ. Målet är också att människor som har behov av sjukvård och social service skall fortsätta att ha kontakt med sin omgivning och samhället i övrigt. Ett förverkligande av denna målsättning förutsätter en utbildning som ger breda kunskaper inom såväl hälso- och sjukvård som social service. Det är också viktigt att den förebyggande vårdens betydelse för folkhälsan betonas i utbildningen.

Moderniseringen av yrkesinnehållet liksom förstärkningen av de allmänna ämnena innebär att omvårdnadslinjen har goda förutsättningar att bli ett verksamt medel för att förverkliga målsättningarna för hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

En förbättrad utbildning är också rekryteringsbefrämjande. Detta är inte minst viktigt mot bakgrund av att antalet mycket gamla fortsätter att öka, vilket innebär en ökad efterfrågan på tjänster från hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Ungdomar som tvekar inför en yrkesinriktad studieväg i gymnasieskolan kan få intresse att välja en sådan om den som omvårdnadslinjen även ger goda teoretiska kunskaper. En stor andel studieintresserade elever på omvårdnadslinjen är också nödvändig av det skälet att vårdutbildningarna inom den kommunala högskolan i framtiden troligen kommer att ha denna linje som viktigaste rekryteringsbas.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av fler platser inom omvårdnads- och industritekniska linjer inom Kronobergs län.

Stockholm den 25 januari 1989

Ulla Johansson (s)

Kjell Nilsson (s)

Lars Hedfors (s)